

Wijziging van de Wet op het financieel toezicht, de Bankwet 1998, de Wet financiële markten BES en enige andere wetten op het terrein van de financiële markten (Wijzigingswet financiële markten 2021)

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUD

ALGEMEEN	2
§1. Inleiding	2
§2. Wettelijke verankering Financieel Stabiliteitscomité	2
§3. Kredietvergoeding BES	4
§4. Flexibiliteit bij de inzet van leden accountantskamer	5
§5. Wijziging Bankwet 1998 in verband met interne governance DNB	6
§6. Overige wijzigingen	7
§7. Regeldruk	8
§8. Consultatie	10
ARTIKELSGEWIJS	10

ALGEMEEN

§1. Inleiding

Dit wetsvoorstel bevat wijzigingen van de Wet op het financieel toezicht (Wft), de Bankwet 1998, de Wet financiële markten BES (Wfm BES), de Pensioenwet (Pw), de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb), de Wet toezicht trustkantoren 2018 (Wtt 2018), de Wet toezicht financiële verslaglegging (Wtfv), de Wet tuchtrechtspraak accountants (Wtra), de Faillissementswet (Fw), alsmede Boek 2 en Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (BW).

Beoogd is het wetsvoorstel medio 2021 in werking te laten treden.

§2. Wettelijke verankering Financieel Stabiliteitscomité

Een van de lessen uit de wereldwijde financiële crisis van 2008/09 is dat nationale en internationale macro-economische en financiële ontwikkelingen en de risico's daarvan voor de Nederlandse financiële stabiliteit permanent op de agenda dienen te staan. Tegen deze achtergrond werd in 2012 het Financieel Stabiliteitscomité (FSC) opgericht, welk comité zich richt op de stabiliteit van het financiële stelsel en de daarvoor relevante macro-economische ontwikkelingen. In dit comité komen vertegenwoordigers van DNB, als prudentieel toezichthouder en centrale bank, van de AFM, als gedragstoezichthouder, en van het ministerie van Financiën bijeen. Daarnaast neemt het Centraal Planbureau (CPB) sinds 2013 als externe deskundige deel aan het FSC. Het comité geeft hiermee nader structuur aan het overleg tussen genoemde deelnemers over risico's op het gebied van de financiële stabiliteit, en beoogt aldus een gezaghebbende bijdrage te leveren aan de borging van die stabiliteit en ervoor te zorgen dat macro-economische en financiële ontwikkelingen en financiële stabiliteit blijvend onder de aandacht staan, ook in tijden van economische voorspoed waarin zich immers nieuwe risico's voor de financiële stabiliteit kunnen opbouwen.

Het FSC heeft in het verleden bijvoorbeeld gewezen op risico's als gevolg van actuele politieke en economische ontwikkelingen, zoals de Brexit, en van ontwikkelingen op de huizen- en hypotheekmarkt, cyberdreigingen, klimaatrisico's, aflossingsvrije hypotheek, langdurig lage rente en liquiditeitsrisico's in de financiële sector. Doordat de Minister van Financiën afschriften van verslagen van bijeenkomsten van het FSC met het parlement deelt, verschaft het werk van het FSC ook het parlement nuttige inzichten in relevante macro-economische en financiële ontwikkelingen. Dit kan bijdragen aan een bredere discussie over deze onderwerpen. Zo blijven internationale en nationale macro-economische en financiële ontwikkelingen en de gevolgen daarvan voor de financiële stabiliteit van Nederland, conform de gedachte die aan de oprichting van het FSC ten grondslag lag, permanent op de agenda staan.

Basis in Bankwet 1998

Thans is het FSC ingesteld bij ministerieel besluit van de Minister van Financiën.¹ Gedurende de jaren dat het comité actief is, hebben de macroprudentiële praktijk en kennis zich verder ontwikkeld en is het belang van monitoring en beoordeling van financiële stabiliteitsrisico's vanuit een multidimensionaal perspectief bevestigd. Onderhavig wetsvoorstel beoogt het FSC een wettelijke basis te geven in de Bankwet 1998. Daarmee wordt recht gedaan aan het belang van het FSC. Ook wordt daarmee, zoals hierna nader aan de orde zal komen, opvolging gegeven aan aanbevelingen van onder meer de Financial Stability Board (FSB) en het Internationaal Monetair Fonds (IMF).

De wettelijke verankering van het FSC brengt Nederland meer in lijn met internationale standaarden en aanbevelingen. In ongeveer 80% van de landen met financiële stabiliteitscomités – waaronder Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk – zijn deze comités wettelijk verankerd.² De FSB en het IMF hebben Nederland aanbevolen het FSC wettelijk te verankeren. Zij zien, net als de European Systemic Risk Board (ESRB),³ de verschaffing van een wettelijke status aan het FSC als een versterking van de legitimiteit, geloofwaardigheid en effectiviteit van dat comité. De FSB gaf in zijn rapport uit 2014 over Nederland onder andere aan: “(...) *to further improve its effectiveness and to enhance its credibility as a key part of the macroprudential framework, the authorities should consider embedding the FSC in primary legislation. (...)*”⁴ In 2017 deed het IMF een soortgelijke aanbeveling: “*To enhance its effectiveness, the FSC should be established in primary legislation with powers to issue macroprudential policy recommendations on a “comply or explain” basis to both the DNB and MoF.*”⁵

Er is een afweging gemaakt tussen wettelijke verankering van het FSC in de Wft en in de Bankwet 1998. Er is gekozen voor verankering in de Bankwet 1998, in een nieuw hoofdstuk IVA, vanwege de raakvlakken met de taken van DNB als centrale bank.

Daar het FSC naar zijn aard een overlegorgaan is en zijn leden (als vertegenwoordigers van een zelfstandig bestuursorgaan, planbureau of ministerie) onder ministeriële verantwoordelijkheid vallen, is de Kaderwet adviescolleges niet van toepassing op het FSC.

Betere aansluiting bij praktijk

De wettelijke verankering van het FSC biedt bovendien de mogelijkheid de rol van het CPB meer te laten aansluiten bij de praktijk. Het CPB neemt als externe deskundige deel aan het FSC. In de praktijk zoals die in de afgelopen jaren is gegroeid, neemt het CPB, met behoud van haar onafhankelijke positie, permanent deel aan het FSC en levert de expertise van het CPB een nuttige bijdrage aan de analyses en discussies binnen het FSC. Met de opname van het FSC in de Bankwet 1998 komt de rol van het CPB beter tot uitdrukking, doordat zij volwaardig lid

¹ Besluit van de Minister van Financiën van 2 november 2012 tot oprichting van het financieel stabiliteitscomité (Stcrt. 2012, nr. 22730). Zie ook Kamerstukken II 2012/13, 32545, nr. 11.

² Rochelle M. Edge en Nellie Liang, “New Financial Stability Governance Structures and Central Banks”, Hutchins Center on Fiscal & Monetary Policy, August 10, 2017.

³ European Systemic Risk Board, “ESRB Recommendation on the macro-prudential mandate of national authorities (ESRB/2011/3); Follow-up Report – Overall assessment”, June 2014.

⁴ Peer Review of the Netherlands; Review Report, Financial Stability Board, 11 November 2014, p. 6.

⁵ Financial system stability assessment Kingdom of the Netherlands, International Monetary Fund, March 16, 2017, p. 18.

wordt van het FSC.

Advies Europese Centrale Bank

Omdat DNB zowel in het kader van haar taken als zelfstandig bestuursorgaan als in haar hoedanigheid van centrale bank deelneemt aan het FSC, is de Europese Centrale Bank (ECB) geraadpleegd over onderhavige wetswijziging.⁶ Daaruit is het volgende gebleken. [•]

§3. Kredietvergoeding BES

Onder de huidige begripsbepaling van kredietvergoeding in de Wfm BES vallen alleen kosten die de kredietaanbieder in rekening brengt voor een krediet. Dit wetsvoorstel voorziet in een uitbreiding van de definitie, waarmee alle kosten, met inbegrip van kosten van derden, die een kredietnemer in verband met het krediet in rekening worden gebracht, als een kredietvergoeding komen te kwalificeren. Daarnaast worden ook additionele financiële producten, zoals overlijdensrisicoverzekeringen en andere nevendiensten, onder de definitie gebracht.

De wijziging wordt gedaan in het kader van twee belangen die de Wfm BES beoogt te beschermen. Ten eerste verhoogt deze wijziging de bescherming van consumenten tegen overkreditering buiten hun leenruimte. De AFM heeft gesignaleerd dat overkreditering nog steeds een probleem is in Caribisch Nederland.⁷ Bij de invoering van de Wfm BES was er al oog voor het gevaar van excessieve schulden voor consumenten.⁸ De Wfm BES kent daarom maximale kredietvergoeding op grond van artikel 5:15. Dit artikel maximeert alle kosten, in welke vorm dan ook, die een kredietaanbieder in verband met een krediet in rekening brengt aan de kredietnemer, met uitzondering van een verdragingsvergoeding en vergoeding voor vervroegde aflossing, door middel van een vastgestelde sleutel in artikel 7:20 Besluit financiële markten BES (Bfm BES).

Kredietaanbieders zijn op grond van artikel 5:17 Wfm BES verplicht om een kredietwaardigheidstoets uit te voeren, maar kunnen bij een dergelijke toets deze additionele kosten van derden buiten beschouwing laten. Hierdoor kunnen consumenten onverantwoord hoge kredieten worden verstrekt. Door het wijzigen van de definitie wordt voorkomen dat aan consumenten additionele extra kosten boven hun leenruimte in rekening worden gebracht via derde partijen, zoals kosten voor verplichte risicoverzekeringen of vergoedingen voor creditcards die verplicht moeten worden afgenomen. Dit behoedt consumenten voor overkreditering.

Ten tweede draagt de wijziging bij aan transparante kredietverlening en verschaft het de consument meer inzicht in kredietproducten. Artikel 7:4 Bfm BES verplicht aanbieders consumenten voor te lichten over de kosten van het krediet, ook de

⁶ Zie artikelen 127, vierde lid, en 282, vijfde lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en Beschikking 98/415/EG van 29 juni 1998 betreffende de raadpleging van de Europese Centrale Bank door de nationale autoriteiten over ontwerpen van wettelijke bepalingen (PbEG 1998, L 189).

⁷ Kamerstukken II 2015/16, 34300-IV nr. 23, Rapport oktober 2015, 'Vijf jaar verbonden. Bonaire, Sint Eustatius, Saba en Europees Nederland', Commissie evaluatie uitwerking van de nieuwe staatkundige structuur Caribisch Nederland'.

⁸ Kamerstukken II 2010/11, 32785, nr. 3, p. 98.

totale kosten. Kosten van het krediet die aan derden toekomen, worden wel afzonderlijk vermeld maar uit de praktijk blijkt dat consumenten zich laten leiden door het aangeboden percentage van de kredietvergoeding en additionele kosten van derden verborgen blijven. Uit de toelichting op artikel 7:4 Bfm BES blijkt dat het artikel ten doel heeft dat consumenten een evenwichtiger beeld krijgen van de kosten van het krediet. Door kosten van producten van derden binnen de kredietvergoeding te laten vallen, wordt het voor consumenten inzichtelijker wat de daadwerkelijke kosten zijn en sluiten deze kosten en de gepresenteerde kosten van de kredietvergoeding beter bij elkaar aan, zodat de kredietverstrekking op verantwoorde wijze kan plaatsvinden. De wijziging draagt voorts bij aan betere marktwerking. Partijen kunnen op dit moment hun kredietvergoedingskosten kunstmatig drukken door additionele producten via derden aan te bieden. Partijen die wel zelf dergelijke producten aanbieden, zijn al verplicht deze binnen de kredietvergoeding te laten vallen. Het risico bestaat dat kredietaanbieders uit concurrentieoverwegingen op zoek gaan naar manieren om een zo laag mogelijke kredietvergoeding te kunnen presenteren. Dit kunnen zij doen door hun rentepercentage te verlagen en andere kosten door derden in rekening te laten brengen. Indirect, bijvoorbeeld via provisies, kunnen zij ondanks de renteverlaging hun opbrengsten in stand houden of zelfs verhogen. In Nederland is dit lange tijd een ernstige praktijk geweest die inmiddels is verboden door middel van artikel 86c Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft.

Verzekerings- en taxatiekosten die betrekking hebben op het product ten behoeve waarvan het krediet wordt verstrekt, vallen niet onder de definitie van kredietvergoeding. Deze kunnen beschouwd worden als een redelijke voorwaarde voor het afsluiten een krediet en zijn geen verplichte nevendiensten die los staan van het product ten behoeve waarvan het krediet wordt afgesloten.

§4. Flexibiliteit bij de inzet van leden accountantskamer

De wijziging die in de Wet tuchtrechtspraak accountants (Wtra) wordt voorgesteld, bestaat uit drie onderdelen: ten eerste wordt het maximumaantal leden van de accountantskamer, het college dat op grond van Wtra is belast met de tuchtrechtspraak van accountants, verhoogd van tien naar veertien. Ten tweede wordt het maximumaantal plaatsvervangende leden verhoogd van twintig naar dertig. Op grond van de Wtra worden leden en plaatsvervangende leden benoemd bij koninklijk besluit. Ten derde wordt het wettelijke maximum aan de door de voorzitter van de accountantskamer aan te wijzen plaatsvervangende voorzitters geschrapt. De hier beschreven wijzigingen hebben geen financiële gevolgen.

Deze wijzigingen hebben tot doel meer flexibiliteit te bieden bij het inzetten van leden en plaatsvervangende leden bij de tuchtzaken die bij de accountantskamer aanhangig zijn. De accountantskamer heeft uitdrukkelijk om die flexibiliteit verzocht, omdat het huidige maximum van het aantal leden en plaatsvervangende leden (bijna) is bereikt en de accountantskamer behoefte heeft aan het aantrekken van aanvullende deskundigheid. Die behoefte wordt enerzijds ingegeven door een toename in het aantal tuchtzaken over wettelijke controles, waarvoor gespecialiseerde accountants nodig zijn. De tuchtzaken zijn daarnaast tijdrovend, zodat het wenselijk is die zaken te kunnen verdelen over een grotere

groep van leden en plaatsvervangende leden. Anderzijds is het belangrijk om in het kader van de continuïteit van de accountantskamer goed te kunnen anticiperen om een eventueel vertrek van een lid of plaatsvervangend lid door alvast (reeds voor het vertrek van het zittende lid of plaatsvervangend lid) een nieuw lid of plaatsvervangend lid te kunnen aanstellen. Met de nu voorgestelde verhoging van het maximaal aantal leden en plaatsvervangende leden, krijgt de accountantskamer de gewenste flexibiliteit die het nodig heeft om de komende jaren goed te kunnen functioneren. Bovendien wordt voorgesteld om het wettelijke maximum aan plaatsvervangende voorzitters, dat nu nog is vastgesteld op zes, weggenomen. De reden daarvoor is dat het geen toegevoegde waarde heeft om dit op wetsniveau te regelen. Het is aan de voorzitter van de accountantskamer om plaatsvervangende voorzitters aan te wijzen om op efficiënte wijze uitvoering te geven aan de taken van de accountantskamer; de minister en de Koning hebben hier, anders dan bij de benoeming van de leden en plaatsvervangende leden, geen rol in. Indirect blijft overigens een beperking aan het aantal plaatsvervangende voorzitters bestaan, omdat uitsluitend leden als plaatsvervangend voorzitter mogen worden benoemd.

§5. Wijziging Bankwet 1998 in verband met interne governance DNB

Naast de wettelijke verankering van het FSC (paragraaf 2), bevat onderhavig wetsvoorstel een aantal andere aanpassingen van de Bankwet 1998. Deze houden verband met de interne procedures voor de voordracht, aanbeveling en (her)benoeming van leden van de directie, de raad van commissarissen en de bankraad van DNB.

Voordracht c.q. aanbeveling

Op grond van de artikelen 12, tweede lid, en 13, derde lid, Bankwet 1998 heeft de raad van commissarissen van DNB de bevoegdheid personen aan te bevelen dan wel voor te dragen voor benoeming binnen de directie van DNB respectievelijk de raad van commissarissen van DNB. DNB kent bovendien de bankraad, een krachtens de Bankwet 1998 ingesteld orgaan dat bestaat uit onder meer leden die een representatie zijn van verschillende maatschappelijke geledingen, bijvoorbeeld vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemersorganisaties en wetenschappers, en fungeert als klankbord voor de directie van DNB.⁹ De directie van DNB heeft op grond van artikel 15, tweede lid, Bankwet 1998 de bevoegdheid personen uit die geledingen aan te bevelen voor benoeming in de bankraad.

Uit de Bankwet 1998 volgt reeds dat het aanbevelen c.q. voordragen van meerdere personen voor een functie de norm is. Dit stimuleert het overwegen van verschillende personen voor een functie en kan zodoende bijdragen aan vergroting van de diversiteit in de samenstelling van een orgaan. Uiteraard zijn er uitzonderingsgevallen waarin het lastig kan zijn meerdere kandidaten te vinden die niet alleen aantoonbaar voldoen aan de hoge geschiktheids- en betrouwbaarheidseisen die aan bepaalde functies bij DNB worden gesteld maar ook nog eens in voldoende mate beschikbaar zijn. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan gevallen waarin gezocht wordt naar personen voor een zware functie met een zeer specifiek functieprofiel waarin specialistische, inhoudelijke kennis

⁹ Kamerstukken II 1997/98, 25719, nr. 3, p. 11.

gepaard dient te gaan met een zeer ruime leidinggevende en/of bestuurlijke ervaring. Ook kan bijvoorbeeld gedacht worden aan gevallen waarin het orgaan dat tot voordracht c.q. aanbeveling bevoegd is met het oog op een betekenisvolle herbeoordeling¹⁰ een zittende functionaris wenst aan te bevelen c.q. voor te dragen voor herbenoeming. Daarom wordt voor uitzonderingsgevallen met de invoeging van de woorden "in beginsel" de mogelijkheid gecreëerd om van de norm af te wijken. Een aanbevelingslijst of voordracht dient altijd vergezeld te gaan van een motivering, zodat het orgaan dat besluit een persoon voor te dragen c.q. aan te bevelen, dat altijd gemotiveerd doet. Dit is reeds de praktijk en dient voor wat betreft bestuurders en commissarissen van DNB mede in het licht van artikel 1:27a Wft gezien te worden. Indien de aanbevelingslijst of voordracht minder kandidaten bevat dan de norm voorschrijft, dan dient die motivering (ook) expliciet de redenen daartoe te bevatten. Deze motiveringsplicht zal in de statuten van DNB worden vastgelegd.

Herbenoemingstermijnen commissarissen

Commissarissen van DNB kunnen worden herbenoemd. Dit wordt in artikel 13 Bankwet 1998 geëxpliciteerd. Daarbij wordt nader bepaald dat herbenoeming plaatsvindt overeenkomstig de statuten van DNB. Deze statuten worden in verband met onderhavig wetsvoorstel waar nodig aangepast, en zullen voor wat betreft de (her)benoemingstermijn van commissarissen aansluiten op de gewijzigde Nederlandse Corporate Governance Code.¹¹ Deze code is van toepassing op beursgenoteerde vennootschappen maar DNB past vrijwillig, en waar mogelijk, de principes en best practice-bepalingen uit de code toe. Op grond van principe 2.2.2 van de Nederlandse Corporate Governance Code wordt een commissaris benoemd voor een periode van vier jaar waarna deze commissaris eenmaal kan worden herbenoemd voor nogmaals een periode van vier jaren. Nadien kan de commissaris worden herbenoemd voor een periode van twee jaar die daarna met maximaal twee jaar kan worden verlengd. In de statuten van DNB zal een bepaling worden opgenomen in lijn met principe 2.2.2 van de Nederlandse Corporate Governance Code. Met het oog op eventuele toekomstige aanpassingen van die code heeft opname van deze regeling in de statuten de voorkeur boven opname in de wet.

§6. Overige wijzigingen

Op twee andere wijzigingen wordt hierna ingegaan. Voor overige wijzigingen wordt verwezen naar het artikelsgewijze deel van deze toelichting, waarbij drie daarvan hier met name worden signaleerd. Allereerst voorzien artikelen I, onderdeel O, en VII in een nagekomen punt in verband met de implementatie van de gewijzigde Europese richtlijn aandeelhoudersrechten¹². Daarnaast wordt artikelen IV, V en VI de aansprakelijkheid van de door DNB benoemde curator op grond van de

¹⁰ Herbenoeming is geen vanzelfsprekendheid. Er dient een betekenisvolle herbeoordeling plaats te vinden waarbij o.a. het functioneren van de betreffende functionaris in beschouwing wordt genomen. Daartoe gaat het orgaan dat tot aanbeveling c.q. voordracht bevoegd is in de aanbeveling c.q. voordracht onder meer in op de wijze waarop de aanbevelen dan wel voorgedragen kandidaat de betreffende functie heeft vervuld. Zie ook Kamerstukken II 2010/11, 32782, nr. 3.

¹¹ Zie Stcrt. 2017, 45259 en het Besluit van 29 augustus 2017 tot wijziging van het Besluit van 23 december 2004 tot vaststelling van nadere voorschriften omtrent de inhoud van het jaarverslag (Stb. 747), Stb. 2017, nr. 332.

¹² Richtlijn (EU) 2017/828 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 tot wijziging van Richtlijn 2007/36/EG wat het bevorderen van de langetermijnbetrokkenheid van aandeelhouders betreft (PbEU 2017, L 132).

Pensioenwet, de Wet verplichte beroepspensioenregeling en de Wet toezicht trustkantoren gelijk wordt getrokken met de aansprakelijkheid van de door de toezichthouder benoemde curator op grond van de Wft. Tot slot wordt met het voorgestelde in artikel X gebruikgemaakt van de mogelijkheid die de richtlijn aandeelhoudersrechten¹³ biedt om instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) en beleggingsinstellingen waarvan aandelen zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt, uit te zonderen van de werkingssfeer van een deel van de richtlijn.

Groeps-vvgb's

Het instrument van de groeps-vvgb wordt verder in lijn gebracht met de richtsnoeren die in december 2016 zijn uitgebracht door de European Supervisory Authorities (ESA's). Deze gezamenlijke richtsnoeren hebben betrekking op de prudentiële beoordeling van een verwerving of verhoging van een gekwalificeerde deelneming in de financiële sector.¹⁴ Op grond van de ESA verordeningen zijn toezichthoudende autoriteiten, zoals DNB en de ECB, verplicht om zich tot het uiterste in te spannen om te voldoen aan richtsnoeren die door de ESA's worden uitgebracht.¹⁵ Gebleken is dat het Nederlands wettelijk kader met betrekking tot het verlenen van groeps-vvgb's verder in lijn kan worden gebracht met de gezamenlijke richtsnoeren die betrekking hebben op de prudentiële toetsing van (voorgenomen) gekwalificeerde deelnemingen in financiële ondernemingen. Door te voorzien in wijzigingen van Wft met betrekking tot het verlenen van groeps-vvgb's wordt beoogd om DNB beter in staat te stellen de gezamenlijke richtsnoeren van de ESA's in acht te nemen.

Recht op premierestitutie

Verder bevat onderhavig wetsvoorstel een wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek. Deze wijziging strekt tot het recht op premierestitutie ingeval de verzekeraar zich beroept op het verval van de uitkering bij het te goeder trouw schenden van de mededelingsplicht door de verzekeringnemer. Met het voorstel wordt tegemoetgekomen aan de belangen van de verzekeringnemer, waaronder die van zzp'ers. Een beleidsnota van vergelijkbare strekking is op 15 maart 2017 in consultatie gegeven door de Minister van Veiligheid en Justitie. De reacties hierop van de Nederlandse Orde van Advocaten en het Verbond van Verzekeraars zijn in dit voorstel verwerkt.¹⁶

§7. Regeldruk

Kredietvergoeding Wfm BES

¹³ Richtlijn 2007/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 betreffende de uitoefening van bepaalde rechten van aandeelhouders in beursgenoteerde vennootschappen (PbEU 2007, L 184).

¹⁴ Joint Guidelines on the prudential assessment of acquisitions and increases of qualifying holdings in the financial sector, 20 December 2016, JC/GL/2016/01, beschikbaar via https://esas-joint-committee.europa.eu/Publications/Guidelines/JC_QH_GLs_EN.pdf.

¹⁵ Artikel 16, derde lid, Verordening (EU) Nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie (PbEU 2010, L 331); artikel 16, derde lid, Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie (PbEU 2010, L 331); artikel 16, derde lid, Verordening (EU) Nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/79/EG van de Commissie (PbEU 2010, L 331).

¹⁶ De beleidsnota en de reacties zijn te raadplegen op <https://www.internetconsultatie.nl/premierestitutie>

Onderhavig wetsvoorstel wijzigt de definitie van kredietvergoeding in Caribisch Nederland, hetgeen instellingen verplicht enkele aanpassingen door te voeren. Er zijn op dit moment 18 instellingen in Caribisch Nederland met een vergunning om krediet aan te bieden, waarvan 11 dit nu ook daadwerkelijk doen. Ingeschat wordt dat het aanpassen van systemen aan de nieuwe definitie van kredietvergoeding een geringe inspanning vergt. Aangenomen wordt dat de kosten per instelling uitkomen op ongeveer EUR 95 (uitgaande van twee uur werk en een uurloon dat ligt tussen de EUR 39 en EUR 54¹⁷), waardoor de totale kosten uitkomen op EUR 1.045.

Groeps-vvgb

Dit wetsvoorstel regelt voorts een meldplicht ten aanzien van wijzigingen die plaatsvinden binnen een groep, nadat eerder door DNB een groeps-vvgb is verleend. Het instrument van de groeps-vvgb is met de Wet vereenvoudiging vvgb-stelsel¹⁸ in de Wft geïntroduceerd en had tot doel de administratieve lasten voor financiële instellingen binnen een groep terug te brengen. Sinds de introductie van de groeps-vvgb is het voor financiële ondernemingen binnen een groep niet langer nodig om een nieuwe vvgb aan te vragen wanneer een bestaande deelneming binnen een groep wordt verhangen. Zoals in de artikelsgewijze toelichting bij artikel I, onderdelen H en I wordt toegelicht, volgt uit gezamenlijke richtsnoeren van de ESA's dat DNB in het geval van wijzigingen binnen de groep in staat moet worden gesteld om deze op proportionele wijze te beoordelen. Om dit mogelijk te maken wordt met onderhavig wetsvoorstel voorzien in een meldplicht. Hoewel onderkend wordt dat deze meldplicht gevolgen heeft voor de regeldruk, is met deze regeling gekozen voor het minst belastende alternatief. Het instrument van de groeps-vvgb kan op deze wijze immers blijven bestaan. Met het wetsvoorstel wordt bovendien voorzien in waarborgen die beogen te voorkomen dat in geval van een wijziging binnen de groep meerdere meldingen (namelijk door alle betrokken entiteiten afzonderlijk) aan DNB noodzakelijk zijn.

DNB heeft sinds de invoering van de Wet vereenvoudiging vvgb-stelsel in totaal 390 groeps-vvgb's verleend. Sinds die tijd ontvangt DNB, op vrijwillige basis, per jaar slechts enkele meldingen van wijzigingen die binnen een groep plaatsvinden. Verwacht wordt dat dit aantal als gevolg van de in te voeren meldplicht zal toenemen. Op voorhand is echter niet in te schatten om hoeveel meldingen het per jaar zal gaan.

Geschat wordt dat een melding gemiddeld, afhankelijk van het type wijziging, de betrokken groep en de deelneming, tussen de 1 en 40 uur in beslag zal nemen. Uitgaande van een uurtarief van circa EUR 54¹⁹ wordt geschat dat de meldplicht zal leiden tot een lastenverzwaring van EUR 1.107 per melding (20,5 uur gemiddeld x EUR 54 per uur).

Tot slot is nog relevant dat er, op grond van de Wet bekostiging financieel toezicht 2019, leges in rekening worden gebracht voor een melding. Deze leges zullen in

¹⁷ Bron: Bijlage IV bij het Handboek meting regeldrukkosten, versie d.d. 1 januari 2018, intern uurtarief voor hoogopgeleide medewerkers.

¹⁸ Stb. 2004, 441.

¹⁹ Bron: Bijlage IV bij het Handboek meting regeldrukkosten, versie d.d. 1 januari 2018, intern uurtarief voor administratief personeel resp. hoogopgeleide medewerkers.

de Regeling bekostiging financieel toezicht eenmalige handelingen worden geregeld en derhalve op een later moment in kaart worden gebracht.

§8. Consultatie

[•]

ARTIKELSGEWIJS

ARTIKEL I

A

Met dit onderdeel wordt een onjuiste schrijfwijze verbeterd.

B

Met de Wet implementatie richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014²⁰ is in artikel 1:102 Wft een zesde lid ingevoegd onder vernummering van zesde tot zevende lid. Met de Wijzigingswet financiële markten 2018²¹ is opnieuw een zesde lid ingevoegd onder vernummering van zesde tot zevende lid. Hierdoor telt het artikel nu tweemaal een zevende lid. Met onderhavig onderdeel wordt dit hersteld.

C

Artikel 3:2 Wft bepaalt dat concernfinancieringsmaatschappijen geen bankvergunning behoeven te hebben indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Een van die voorwaarden is dat de concernfinancieringsmaatschappij ervoor zorg draagt dat de moedermaatschappij een onvoorwaardelijke garantie heeft gegeven voor alle verplichtingen die ontstaan door het ter beschikking krijgen van de aangetrokken gelden. Bij de Wijzigingswet financiële markten 2015 is artikel 3:2 aangepast. Voor de wijziging was de zojuist genoemde voorwaarde nader ingekleurd doordat was bepaald dat de moedermaatschappij een geconsolideerd *eigen* vermogen had dat gedurende de gehele looptijd van de garantie positief is. Bij de wijziging is het eerste lid, onderdeel a, herschreven. Daarbij is abusievelijk het woord "eigen" niet overgenomen. Daardoor wordt na de wijziging van 2015 onbedoeld een lichtere eis gesteld aan deze garantie dan voor de wijziging, en ook een lichtere eis dan in het eerste lid, onderdeel c, met betrekking tot de zogeheten 'keep well agreements'. Dit wordt thans gecorrigeerd.

D

In artikel 3:67a staat abusievelijk de afkorting "DNB" in plaats van voluit "de Nederlandsche Bank". Dat wordt met dit onderdeel hersteld.

E

²⁰ Stb. 2017, 512.

²¹ Stb. 2018, 408.

Aan artikel 3:73c, eerste lid, Wft wordt toegevoegd dat een verzekeraar met beperkte risico-omvang in de toelichting op de jaarrekening gegevens opneemt over zijn solvabiliteit en financiële positie. Een dergelijke verzekeraar met zetel in Nederland behoeft geen rapport over zijn solvabiliteit en financiële positie op te stellen. Hij kan volstaan met het opnemen van gegevens in de toelichting bij de jaarrekening. Een bepaling hierover ontbreekt evenwel in de wet. Dat wordt met onderhavig onderdeel geëxpliciteerd.

F

In artikel 3:86, tweede lid, tweede zin, Wft is opgenomen dat artikel 3:73c van overeenkomstige toepassing is op in Nederland gelegen bijkantoren van verzekeraars met beperkte risico-omvang met zetel in niet-aangewezen lidstaat. Deze zin is overbodig gezien artikel 3:86a Wft waarin hetzelfde is bepaald en vervalt derhalve.

G

Het eerste lid van artikel 3:95 Wft is per 1 januari 2014 gewijzigd.²² Daarbij is aan artikel 3:95, eerste lid, een nieuw onderdeel a toegevoegd en zijn de overige onderdelen van dat lid verletterd. Destijds is verzuimd om de in artikel 3:98 Wft opgenomen verwijzingen naar artikel 3:95, eerste lid, aan te passen. Dat verzuim wordt thans hersteld.

H en I

Met deze onderdelen wordt voorzien in wijzigingen die betrekking hebben op het instrument van de verklaring van geen bezwaar (vvgb) die op aanvraag verleend kan worden aan twee of meer groepsmaatschappijen gezamenlijk, bedoeld in artikel 3:102, tweede lid, Wft (groeps-vvgb).

Onderdeel H voorziet in dit kader in een nieuw vierde lid van artikel 3:100 Wft. Met dit lid wordt bepaald dat, in gevallen waarin een groeps-vvgb is aangevraagd, DNB naast de financiële soliditeit van de aanvrager, ook de financiële soliditeit beoordeelt van de overige groepsmaatschappijen die voornemens zijn een gekwalificeerde deelneming te houden, verwerven of vergroten in een financiële onderneming, dan wel om enige zeggenschap uit te oefenen in verband met een gekwalificeerde deelneming in een financiële onderneming. Uit voornoemde richtsnoeren die de ESA's gezamenlijk hebben uitgebracht, volgt dat deze beoordeling door DNB weliswaar op proportionele wijze moet worden ingevuld, maar dat deze zich niet in alle gevallen kan beperken tot de groepsmaatschappij, doorgaans de topholding, die de groeps-vvgb aanvraagt.²³ Om die reden wordt bepaald dat het vereiste van het eerste lid, onderdeel c, behalve voor de aanvrager, ook voor de overige groepsmaatschappijen geldt. Uit de gezamenlijke richtsnoeren volgt dat een proportionele invulling van dit vereiste vergt dat DNB met name de mate waarin een groepsmaatschappij invloed kan uitoefenen op de

²² Stb. 2013, 487.

²³ Onderdeel 8.4 van de on the prudential assessment of acquisitions and increases of qualifying holdings in the financial sector, 20 December 2016, JC/GL/2016/01.

financiële onderneming als gevolg van een gekwalificeerde deelneming in acht moet nemen. De mate van invloed die een groepsmaatschappij als gevolg van een gekwalificeerde deelneming kan uitoefenen op een financiële onderneming, is eveneens van belang voor een proportionele invulling van de overige vereisten voor vvgb verlening. Deze overige vereisten beperken zich naar huidig recht, in het geval van een aanvraag voor een groeps-vvgb, niet tot de aanvrager en behoeven derhalve geen wijziging.

Onderdeel I houdt de introductie in van artikel 3:103a Wft waarin wordt voorzien in een aanvullende meldplicht met betrekking tot wijzigingen die plaatsvinden binnen een groep nadat eerder door DNB een groeps-vvgb is verleend. Hierbij gaat het om wijzigingen binnen de groep die tot gevolg hebben dat een groepsmaatschappij een gekwalificeerde deelneming in een financiële onderneming zal houden, verwerven of in bepaalde mate zal vergroten, of die tot gevolg hebben dat een groepsmaatschappij enige zeggenschap zal uitoefenen in verband met een gekwalificeerde deelneming. Het betreft, kortom, gevallen waarin een vvgb aanvraag op grond van artikel 3:95 Wft noodzakelijk zou zijn geweest, ware het niet dat eerder al een groeps-vvgb is verleend. Een dergelijke meldplicht is in lijn met de gezamenlijke richtsnoeren die betrekking hebben op het verwerven van gekwalificeerde deelnemingen in financiële ondernemingen. Daarin is bepaald dat de toezichthouder in kennis moet worden gesteld van wijzigingen binnen de groep, teneinde deze wijzigingen op een proportionele wijze te kunnen beoordelen.²⁴

Om te voorkomen dat alle betrokken groepsmaatschappijen DNB in kennis moeten stellen van een voorgenomen wijziging binnen de groep, is in het tweede lid geregeld dat met één melding kan worden volstaan. Als de groepsmaatschappij die destijds de aanvraag voor een vvgb als bedoeld in artikel 3:102, tweede lid, heeft ingediend, of een andere bij de wijziging betrokken groepsmaatschappij, een melding heeft gemaakt, behoeven de overige betrokken groepsmaatschappijen niet ook nog eens een melding te doen. Ook een melding op grond van artikel 3:103, eerste lid, Wft is dan niet langer nodig (zie de tweede zin van het tweede lid). Volledigheidshalve dient hierbij te worden opgemerkt dat onder de meldplicht, bedoeld in artikel 3:103, eerste lid, Wft ook gevallen worden gerekend als bedoeld in het zesde lid van artikel 3:103 Wft. In dit artikellid is bepaald dat ten aanzien van betaalinstantellingen afwijkende percentages gelden. Met het tweede lid van het voorgestelde artikel 3:103a Wft wordt beoogd de lastendruk voor de betrokken groepsmaatschappijen zo laag mogelijk te houden.

Tot slot is in het derde lid bepaald dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld over de gegevens die bij een kennisgeving worden verstrekt en onder welke voorwaarden een wijziging binnen de groep ten uitvoer mag worden gelegd. Hiermee wordt een grondslag gecreëerd om het Nederlands wettelijk kader verder in lijn te brengen met onderdeel 8.5 van de gezamenlijke richtsnoeren met betrekking tot het verwerven van een gekwalificeerde deelneming in een financiële onderneming.

²⁴ Onderdeel 8.5 van de on the prudential assessment of acquisitions and increases of qualifying holdings in the financial sector, 20 December 2016, JC/GL/2016/01.

J

In artikel 3A:85, derde lid, wordt verwezen naar artikel 3A:84, alsmede afzonderlijk naar enkele onderdelen van dat artikel. Omwille van de leesbaarheid en duidelijkheid wordt nu expliciet opgenomen dat het de onderdelen van artikel 3A:84 betreft. Daarnaast wordt met de eerste opdracht een onjuiste schrijfwijze hersteld.

K tot en met N

Met deze onderdelen wordt de tekst van de artikelen 3A:86, 3A:91, 3A:101 en 3A:115 verbeterd. Het gaat hierbij onder andere om herstel van het verkeerd gebruik van hoofdletters, invoeging van het ontbrekende woord 'artikel' voor een artikelnummer, en het aanbrengen van een juiste volgorde bij een opsomming.

O

Op grond van artikelen 2:383c tot en met 2:383e BW moeten zogenoemde open naamloze vennootschappen (waaronder beursvennootschappen) bepaalde informatie over de bezoldiging van bestuurders opnemen in de toelichting bij de jaarrekening. Door de implementatiewet van de gewijzigde Europese richtlijn aandeelhoudersrechten²⁵ bepaalt artikel 2:135b BW dat beursvennootschappen een bezoldigingsverslag moeten opstellen. De informatie als bedoeld in de artikelen 2:383c tot en met 2:383e BW maakt daar deel van uit. Voor beursvennootschappen komen de artikelen 2:383c tot en met 2:383e BW te vervallen door de implementatie. Dit betekent dat de in voormelde artikelen opgenomen bezoldigingsinformatie niet langer onderdeel uitmaakt van de jaarlijkse financiële verslaggeving, bedoeld in artikel 5:25c Wft, en als gevolg hiervan het toezicht van de AFM op deze gedetailleerde bezoldigingsinformatie uit hoofde van de Wft is komen te vervallen. Onderhavige wijziging herstelt dit door de bezoldigingsinformatie uit artikel 2:135b, derde lid, BW te brengen onder het Wft-toezicht van de AFM. Hierdoor kan de AFM, zoals voorheen en overeenkomstig de andere onderdelen van de verslaggeving van beursvennootschappen, toezien op tijdige openbaarmaking van het door een accountant als bedoeld in artikel 2:393, eerste lid, BW gecontroleerde bezoldigingsverslag, waaronder de bezoldigingsinformatie uit de artikelen 2:383c tot en met 2:383e BW.

Ingevolge artikel 2:135b, zesde lid, BW wordt het bezoldigingsverslag na de algemene vergadering van aandeelhouders op de website van de uitgevende instelling openbaar gemaakt en hierop gedurende tien jaar toegankelijk gehouden voor het publiek. Gelet hierop wordt het bezoldigingsverslag uitgezonderd van de verplichting uit artikel 5:25c, eerste lid, Wft om financiële verslaggeving gedurende tien jaar beschikbaar te houden voor het publiek vanaf het moment van algemeen verkrijgbaarstelling binnen vier maanden na afloop van het boekjaar. Hiermee wordt voorkomen dat er twee verschillende tienjaarstermijnen gelden met betrekking tot het bezoldigingsverslag.

P

²⁵ Stb. 2019, 423.

In dit onderdeel wordt geregeld dat DNB bij niet-naleving van de meldplicht met betrekking tot wijzigingen die plaatsvinden binnen een groep nadat eerder door DNB een groeps-vvgb is verleend, bedoeld in artikel 3:103a, eerste lid, een last onder dwangsom (artikel 1:79 Wft) dan wel een bestuurlijke boete (artikel 1:80 Wft) kan opleggen. Daarnaast wordt ook het derde lid van artikel 3:103a opgenomen in de lijsten in de bijlagen bij de Wft. Hiermee wordt erin voorzien dat DNB ook handhavend kan optreden indien sprake is van een overtreding van de voorwaarden waaronder de voorgenomen wijzigingen ten uitvoer mogen worden gelegd.

ARTIKEL II

A

Met deze wijzigingsopdracht wordt de onjuiste schrijfwijze van "op de voet van" in artikel 4, eerste lid, onderdeel e, Bankwet 1998 verbeterd.

B

Artikel 1, onderdeel f, Bankwet 1998 definieert wat verstaan wordt onder "de statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken". In de artikelen 7, 11, 16, eerste lid, 18, tweede lid, en 19 Bankwet 1998 wordt de term evenwel met een hoofdletter geschreven als "de Statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken". Onderhavig onderdeel verbetert de schrijfwijze in de artikelen 7 en 11; onderdeel D bewerkstelligt hetzelfde voor de overige hiervoor genoemde artikelen.

C

Dit onderdeel beoogt meer duidelijkheid te bieden over het proces bij de aanbeveling van leden van de directie van DNB. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 5. Verder wordt de onjuiste schrijfwijze van "ten minste" in artikel 12, eerste lid, verbeterd.

D

Deze wijzigingsopdracht brengt artikel 12b, eerste lid, in lijn met artikel 4, eerste lid, onderdeel e.

E

Dit onderdeel beoogt meer duidelijkheid te bieden over het proces bij de voordracht van leden van de raad van commissarissen van DNB, alsmede over de herbenoemingstermijnen van commissarissen. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 5. Daarnaast wordt de onjuiste schrijfwijze van "ten minste" in artikel 12, eerste lid, verbeterd.

De wijziging van artikel 13, vijfde lid, Bankwet 1998 vloeit voort uit het feit dat de overheidscommissaris, in tegenstelling tot de overige commissarissen, krachtens artikel 13, tweede lid, van overheidswege wordt benoemd.

F

Dit onderdeel beoogt meer duidelijkheid te bieden over het proces bij de voordracht van leden van de bankraad. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 5. Daarnaast wordt de onjuiste schrijfwijze van "ten minste" in artikel 12, eerste lid, verbeterd.

G

Hier zij verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel II, onderdeel B.

H

Zoals in het algemeen deel, paragraaf 2, is aangegeven, krijgt het FSC met de invoeging van een nieuw artikel 20a Bankwet 1998 een wettelijke basis, waarmee recht wordt gedaan aan het belang van het FSC. Hiermee wordt opvolging gegeven aan aanbevelingen van onder meer de FSB en het IMF.²⁶

Het eerste lid van het nieuwe artikel 20a Bankwet 1998 bevat zowel de deelnemers als de taak van het FSC. De deelnemers aan het FSC wisselen informatie²⁷ (veelal analyses) uit en discussiëren over de stabiliteit van het financiële stelsel en daarmee verband houdende macro-economische en financiële ontwikkelingen. Op basis van de informatie-uitwisseling en de besprekingen signaleert het comité risico's voor de stabiliteit van het financiële stelsel en komt met mogelijke oplossingsrichtingen ter mitigatie van die risico's. Hierover kan het FSC besluiten om aanbevelingen te doen, welke (niet-bindende) aanbevelingen gericht kunnen zijn tot eenieder. Het comité maakt aanbevelingen openbaar, behoudens uitzonderingsgevallen waarin dit een risico voor de financiële stabiliteit kan opleveren.

Alle in het eerste lid genoemde deelnemers zijn actief betrokken bij de analyses en discussies in het FSC. De vertegenwoordigers van het ministerie van Financiën nemen een bijzondere positie in binnen het FSC. Zij nemen geen deel aan de besluitvorming ter vaststelling van aanbevelingen teneinde te voorkomen dat met hun deelname een spanningsveld zou kunnen ontstaan tussen de focus van het FSC op de financiële stabiliteit en de bredere beleidsmatige en politieke verantwoordelijkheid van de Minister van Financiën. Dit past bij de rol van de Minister van Financiën die een ruimere politieke en beleidsmatige verantwoordelijkheid heeft dan het werkveld van het FSC en in overleg met het parlement keuzes kan maken die kunnen afwijken van aanbevelingen van het FSC. Daar het CPB een onderzoeksinstituut is, neemt het ook geen deel aan de

²⁶ Zie hierover nader paragraaf 2 van de memorie van toelichting.

²⁷ Het gaat hier niet om instellingspecifieke, toezichtvertrouwelijke informatie. Dergelijke informatie wordt in het FSC niet gedeeld. Wel zou bijvoorbeeld een analyse of bespreking in het FSC aanleiding kunnen vormen voor DNB of de AFM om buiten het bestek van het FSC, met het oog op de stabiliteit van het financiële stelsel, vertrouwelijke gegevens of inlichtingen met elkaar en/of met de Minister van Financiën te delen. Deze mogelijkheid bestaat immers al op basis van artikel 1:90, vijfde lid, Wft.

besluitvorming ten behoeve van de vaststelling van aanbevelingen.

Niet alleen de aanbevelingen maar ook de verslagen van bijeenkomsten van het FSC worden openbaargemaakt. Deze verslagen stuurt het comité naar de Minister van Financiën die vervolgens afschriften van die verslagen met de Eerste Kamer en de Tweede Kamer deelt.²⁸ Ook afschriften van de aanbevelingen van het comité worden door de Minister van Financiën doorgezonden naar de Kamers der Staten-Generaal. Het werk van het FSC verschaft zodoende ook het parlement nuttige inzichten in aangelegenheden die aan de financiële stabiliteit en daarmee verband houdende macro-economische en financiële ontwikkelingen raken, zodat internationale en nationale macro-economische en financiële ontwikkelingen en de gevolgen daarvan voor de financiële stabiliteit van Nederland permanent op de agenda blijven staan. Dit is in lijn met de gedachte die in 2012 ten grondslag lag aan de oprichting van het FSC.

ARTIKEL III

A

De Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars²⁹ heeft in de Faillissementswet (Fw) de artikelen 212hga tot en met 212hgc ingevoegd, terwijl er al een artikel bestond met nummer 212hga. Gekozen is voor hernummering van het eerste artikel 212hga, omdat anders ook de artikelen 212hgb en 212hgc alsmede de verwijzing in artikel 212hi zouden moeten worden gewijzigd.

B

In het huidige artikel 212oo Fw worden de artikelen 212ha tot en met 212hq van overeenkomstige toepassing verklaard op, kort gezegd, beleggingsondernemingen. De Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars heeft echter de artikelen 212hj tot en met 212hr doen vervallen. De verwijzing in artikel 212oo omvat ten onrechte mede een verwijzing naar de artikelen 212ha tot en met 212hq. Dat wordt met dit onderdeel gecorrigeerd, zodat wordt verwezen naar de artikelen 212ha tot en met 212hi.

C

Met dit onderdeel wordt de plaats van een komma verbeterd.

D

In het huidige artikel 213ar Fw worden de artikelen 213ac tot en met 213ap van overeenkomstige toepassing verklaard op, kort gezegd, het verzoek een faillissement uit te spreken van een moedermaatschappij. De Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars heeft echter de artikelen 213ai tot en met 213aq doen vervallen. De verwijzing in artikel 212ar omvat ten onrechte mede een

²⁸ Deze verslagen zijn terug te vinden onder Kamerstuknummer 32545.

²⁹ Stb. 2018, 489.

verwijzing naar artikelen 213ai tot en met 213ap. Dat wordt met deze wijziging gecorrigeerd, zodat wordt verwezen naar de artikelen 213ac tot en met 213ah.

E

Het vierde lid van artikel 213m Fw bevat een bepaling met betrekking tot vorderingen in de noodregeling. Nu de noodregeling is afgeschaft, is dit lid overbodig geworden. Voorts is in verband hiermee de verwijzing in het vijfde lid (nieuw) hieraan aangepast.

F

Artikel 213kk, tweede lid, Fw was de ophoging van de rang van de vordering tot schadevergoeding was ten onrechte niet voor natura-uitvaartverzekeraars geregeld. Dat wordt nu gecorrigeerd. In artikel 213ll, derde, vierde en vijfde lid, wordt nu nog verwezen naar artikel 213m, vierde lid. Dat lid vervalt in het thans voorliggende wetsvoorstel, en in dat artikel is een ander lid vernummerd tot vierde lid, zodat ook de verwijzingen naar de leden van artikel 213m dienen te worden gewijzigd. Daarnaast wordt in het in het vijfde lid de verwijzing naar artikel 213m, derde lid, vervangen door een verwijzing naar artikel 213m, tweede lid. Artikel 212kk, vijfde lid, betreft schadeverzekeraars. Daarom moet niet worden verwezen naar artikel 213m, derde lid, dat over levensverzekeraars gaat, maar naar artikel 213m, tweede lid, dat over schadeverzekeraars gaat.

G

De regeling van de tussentijdse uitkeringen is ten onrechte niet van overeenkomstige toepassing verklaard in de regeling betreffende het faillissement van een natura-uitvaartverzekeraar. Dat wordt nu gecorrigeerd door de invoeging van artikel 213ll Fw.

ARTIKELEN IV, V en VI

Op grond van artikel 1:25d, eerste en tweede lid, Wft wordt de aansprakelijkheid van toezichthouders AFM en DNB voor schade veroorzaakt door een handelen of nalaten in de uitoefening van een op grond van een wettelijk voorschrift opgedragen taak of verleende bevoegdheid, beperkt tot handelen of nalaten waarbij de schade in belangrijke mate het gevolg is van een opzettelijk onbehoorlijke taakuitoefening of uitoefening van bevoegdheden of in belangrijke mate te wijten is aan grove schuld. Met het derde lid geldt deze beperking ook voor de werkzaamheden die bestuurders, de leden van de raad van commissarissen dan wel raad van toezicht en werknemers van bepaalde (rechts)personen verrichten bij de uitoefening van hun wettelijke toezichttaken uit hoofde van de Wft. Een daarvan is de op grond van artikel 1:76 Wft door de toezichthouder aangewezen curator in onderdeel f. Op grond van de artikelen 172 van de Pensioenwet (Pw), 167 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) en 54 van de Wet toezicht trustkantoren 2018 (Wtt 2018) kan DNB eveneens een curator benoemen. De taken en bevoegdheden van deze curator

komen overeen met die van de curator benoemd op grond van artikel 1:76 Wft, en alle verdienen derhalve dezelfde bescherming bij de uitoefening van hun taak.

ARTIKEL VII

In de toelichting bij de wijziging van artikel 5:25c Wft (artikel I, onderdeel O) is uiteengezet dat de artikelen 2:383c tot en met 2:383e BW voor beursvennootschappen zijn komen te vervallen door de implementatie van de gewijzigde Europese richtlijn aandeelhoudersrechten. Als gevolg hiervan is ook het toezicht van de AFM op deze gedetailleerde bezoldigingsinformatie uit hoofde van de Wet toezicht financiële verslaglegging (Wtfv) komen te vervallen. Met onderhavige wijzigingen wordt dit hersteld door de bezoldigingsinformatie uit artikel 2:135b, derde lid, BW te brengen onder het Wtfv-toezicht van de AFM. Hierdoor kan de AFM, zoals voorheen en overeenkomstig de andere onderdelen van de verslaggeving van beursvennootschappen, uit hoofde van de Wtfv toezien op het door een accountant als bedoeld in artikel 2:393, eerste lid, BW gecontroleerde bezoldigingsverslag, waaronder de bezoldigingsinformatie uit de artikelen 2:383c tot en met 2:383e BW.

ARTIKEL VIII

Dit artikel breidt het begrip kredietvergoeding in artikel 5:13 van de Wet financiële markten BES uit. Onder de huidige definitie vallen alleen kosten die de kredietaanbieder in rekening brengt voor een krediet. Deze wordt gewijzigd zodat alle kosten die aan de kredietnemer in rekening worden gebracht in verband met een krediet, met inbegrip van kosten van derden, onder het begrip kredietvergoeding vallen. Door deze uitbreiding vallen additionele verplichte financiële producten aangeboden door derden ook onder de definitie. Voor enkele specifieke kosten is een uitzondering gemaakt. Dit betreft verzekeringskosten die betrekking hebben op het product ten behoeve waarvan het krediet wordt verstrekt en taxatiekosten ten behoeve van het product waarvan het krediet wordt verstrekt. Een inhoudelijke toelichting op deze wijziging is opgenomen in paragraaf 3 van de toelichting.

ARTIKEL IX

Met de wijziging van artikel 11 van de Wet tuchtrechtspraak accountants wordt voorgesteld het wettelijk maximum van het aantal leden en plaatsvervangende leden van de accountantskamer te verhogen. Het wettelijk maximum van het aantal leden gaat van tien naar veertien (onderdeel 1) en het wettelijk maximum van het aantal plaatsvervangende leden gaat van twintig naar dertig (onderdeel 2). Ten slotte wordt het wettelijk maximum aan het aantal plaatsvervangend voorzitters, nu nog vastgesteld op zes, weggenomen (onderdeel 3). Voor een inhoudelijke toelichting op deze wijzigingen wordt verwezen naar paragraaf 5 van deze toelichting.

ARTIKEL X

Door middel van deze wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) wordt gebruikgemaakt van de mogelijkheid die artikel 1, derde lid, van de richtlijn aandeelhoudersrechten biedt om instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) en beleggingsinstellingen waarvan aandelen zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt uit te zonderen van de werkingssfeer van een deel van de richtlijn. De voorgestelde uitzondering heeft specifiek betrekking op de artikelen 9bis tot en met 9quater van de richtlijn inzake bezoldiging en transacties met verbonden partijen, zoals geïmplementeerd in de artikelen 135 tot en met 135b en afdeling 8 van titel 4 van Boek 2 BW.

Beleggingsmaatschappijen met veranderlijk kapitaal als bedoeld in artikel 2:76a BW kunnen kwalificeren als een icbe of beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 1:1 Wft. Op grond van artikel 1:13 Wft is het ingevolge de Wft bepaalde ten aanzien van beleggingsinstellingen die een beleggingsfonds of beleggingsmaatschappij met aparte beheerder zijn of icbe's die een fonds voor collectieve belegging in effecten of een maatschappij voor collectieve belegging in effecten met aparte beheerder zijn, gericht tot hun beheerders.

Beleggingsmaatschappijen met veranderlijk kapitaal worden beheerd door een beheerder van een beleggingsinstelling of beheerder van een icbe. Op deze beheerders zijn de beloningsregels van toepassing zoals opgenomen in hoofdstuk 1.7 van de Wft waaronder de verplichting tot het voeren van een beheerst beloningsbeleid (zie artikel 1:117 Wft). Artikel 22 van de richtlijn beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen³⁰ en artikel 14a van de richtlijn instellingen voor collectieve belegging in effecten³¹ zijn geïmplementeerd in hoofdstuk 1.7 van de Wft. De artikelen 135, eerste lid, vierde volzin, 135a en 135b kunnen daardoor buiten toepassing blijven voor beleggingsmaatschappijen met veranderlijk kapitaal.

Met betrekking tot transacties met verbonden partijen geldt mutatis mutandis hetzelfde. Het is de beheerder van de beleggingsinstelling of de icbe die op naam en voor rekening van de beleggingsinstelling of de icbe transacties aangaat. Het is derhalve de beheerder die gehouden is een beheerste en integere bedrijfsvoering te waarborgen, welke er mede op gericht is om belangenconflicten tussen beheerders en deelnemers in de beleggingsinstelling of de icbe te voorkomen, waaronder onwelgevallige transacties met verbonden partijen mochten deze zich in de praktijk voordoen. Derhalve kan afdeling 8 van titel 4 van Boek 2 BW ook buiten toepassing blijven.

ARTIKEL XI

³⁰ Richtlijn 2011/61/EU van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2011 inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen en tot wijziging van de Richtlijnen 2003/41/EG en 2009/65/EG en van de Verordeningen (EG) nr. 1060/2009 en (EU) nr. 1095/2010 (PbEU 2011, L 174).

³¹ Richtlijn 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) (PbEU 2009, L 302).

Dit onderdeel bepaalt dat de verzekeringnemer te goeder trouw geen premie is verschuldigd, als de verzekeraar zich beroept op het verval van uitkering. Dit laat onverlet dat de verzekeraar in dit geval wel recht heeft op een billijke vergoeding van de te zijnen laste gekomen kosten. Uit artikel 7:943, derde lid, BW volgt dat deze wijziging van dwingendrechtelijke aard is, als de verzekeringnemer een consument is. Dat wil zeggen dat de consument zich te allen tijde kan beroepen op de bescherming van dit artikellid.

Voor het overgangsrecht van deze wijziging is artikel 69, onderdeel d, Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek leidend. Op basis hiervan doet een nieuwe wet geen vorderingsrecht ontstaan, indien alle feiten die de wet daarvoor vereist, reeds waren voltooid voor het van toepassing worden van die wet. De wijziging heeft daarom geen gevolgen voor de verzekeringsovereenkomst die reeds voor de inwerkingtreding van die wet is beëindigd. De wijziging heeft wel gevolgen voor die gevallen, waarin de verzekeraar de schending van de mededelingsplicht constateert na inwerkingtreding hiervan.

ARTIKEL XII

Dit artikel regelt de inwerkingtreding. Behoudens ten aanzien van artikel X wordt daarin bij koninklijk besluit voorzien. De uitzondering voor artikel X houdt verband met het feit dat het wenselijk is dat artikel zo spoedig mogelijk in werking te laten treden en te laten terugwerken tot 1 december 2019, de datum waarop de wet ter implementatie van de gewijzigde Europese richtlijn aandeelhoudersrechten in werking is getreden³². Zodoende worden voor beleggingsmaatschappijen met veranderlijk kapitaal (onnodige) administratieve lasten voorkomen die verbonden zijn aan het tijdelijk inrichten van systemen, zoals het bijeenroepen van een algemene vergadering van aandeelhouders.³³

De Minister van Financiën,

³² Stb. 2019, 436.

³³ Zie ook Kamerstukken I 2019/20, 35058, E, p. 2.